

อาสาพหุชา พระรัตนตรัย

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๒

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เหตุที่มาเวียนเทียนนี้ มาเวียนเทียน วันนี้วันอาสาพหุชา เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเทศน์
ธัมมจักกัปปวัตตนสูตรเป็นวันแรกนะ เป็นครั้งแรกใจ เราเป็นชาวพุทธต้องมีพระพุทธ พระธรรม
พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึกเป็นที่พึ่งนะ พระพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ออกแสวงหาเอง ออก
ปฏิบัติแสวงหาอยู่ ๖ ปีนะ ๖ ปี จนวันวิสาขบูชาวันนี้ ตรีสรูธรรมใจ

ตรีสรูธรรมแล้ว เพราะเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เป็นนักพรตออกแสวงหาโมกขธรรม หา
ความจริงที่จะหลุดพ้น ให้หาธรรมแท้ๆ ใจ แล้วเมื่อวันวิสาขะนั้นตรีสรูธรรม ธรรมอันนั้นทำให้
เจ้าชายสิทธัตถะเปลี่ยนจากมนุษย์ธรรมดาเป็นเอกของบุรุษใจ เป็นพระพุทธเจ้า เห็นใหม่ เป็น
พระพุทธเจ้าได้เพราะรู้ธรรม รู้ธรรมตามความเป็นจริง ตรีสรูเห็นตามความเป็นจริง ตรีสรูเห็น
แล้วชำระกิเลสได้ด้วย

ตรีสรูเห็นชำระกิเลส กิเลสนั้นหลุดออกไปจากใจถึงเป็นพระพุทธเจ้า เป็นพระพุทธเจ้า
เพราะรู้ธรรมอันนั้นใช่ใหม่? เพราะรู้ธรรมอันนั้น ธรรมอันนั้นแล้วเสวยวิมุตติสุขเก็บไว้ในใจอีก
เกือบ ๓ เดือน วิมุตติสุข แล้ววันนี้เป็นวันประกาศธรรมใจ ถึงเป็นวันสำคัญ วันประกาศธรรม
เทศน์ธัมมจักกฯ ออกไป เทวดานี้แห่ช่องสรรเสริญไปทั้งหมดเลย เทวดาส่งข่าวไปตลอดว่า
ธรรมจักรนี้ได้หมุนแล้ว ธรรมได้เกิดขึ้นแล้ว นี่ธรรมเกิดขึ้น แม้แต่เทวดา พรหม ยังมาสาธุการ
ส่งข่าวกันต่อๆ ไป

วันนี้วันประกาศธรรม เราถึงว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ใช่ใหม่? เพราะวันนี้
ประกาศธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะฟังพระพุทธเจ้าเทศน์สอนเรื่องธรรมจักรอยู่ พระอัญญา
โกณฑัญญะก็เลยมีดวงตาเห็นธรรมขึ้นมาด้วย ถึงมีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้ว
สารพัดนึกใช่ใหม่? มีแก้วสารพัดนึก ชาวพุทธเราถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พระธรรม เวลาเราเวียนเทียนมานะ รอบแรกเราให้คิดถึงพุทโธ พุทโธ คิดถึงพระพุทธเจ้า ก่อนรอบแรก รอบที่ ๒ เราเวียนเทียนระลึกขัมโม ขัมโม ขัมโม เห็นไหม รอบที่ ๓ ถึงสังฆสังฆ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึก เป็นที่พึ่งของชาวพุทธ เรานึกขัมโม ขัมโม เรานึกว่าขัมโมคืออะไร เรานึกไม่ออก หรือเราไม่เข้าใจ เราไม่มีเป้าหมายว่าธรรมคืออะไร? นิธรรมประเสริฐมาก เพราะธรรมอันนี้ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมอันนี้ถึงจากคนที่มิทุกข์ ในหัวใจเรามีทุกข์อย่างเรา มีทุกข์แบบเรา

ทุกข์แบบเรานะ ทุกข์ทุกดวงใจเหมือนกัน มั่งมี ดี จน มีความสุขเหมือนกัน แล้วกำจัดทุกข์ในหัวใจนั้นออกไปหมดสิ้น จนวิมุตติสุขเสวยสุขอยู่ จนมาถึงวันนี้ถึงประกาศธรรมไป นี่ที่เขายกว่าธรรมไม่เสื่อม ธรรมไม่เสื่อม ธรรมอันนี้ต่างหากที่ไม่เสื่อม ธรรมตามความเป็นจริงนี้ ไม่มีวันเสื่อม ศาสนาไม่มีวันเสื่อม ผู้ที่ทำอะไรให้มันเสื่อมไป ตรงนั้นไม่ใช่ธรรม ศาสนะ.. พระพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ศาสนานี้ยังแบ่งอีกเป็นศาสนวัตถุ ศาสนธรรมไป

ธรรมตัวนี้ ศาสนาพุทธเราเอาตรงนี้เป็นหลัก เพราะมีธรรมอันนี้ ธรรมที่ว่าเราแสวงหากันอยู่นี้ เพราะว่าพระพุทธเจ้าก็ตรัสรู้ธรรม พระอัญญาโกณฑัญญะฟังธรรมของพระพุทธเจ้าก็เห็นธรรมตามความเป็นจริง เห็นไหม พอฟังปั๊บ ฟังเพราะจิตนี้พร้อมอยู่ จิตนี้แสวงหาอยู่ พระอัญญาโกณฑัญญะอุปฐากเจ้าชายสิทธัตถะมาอยู่ ๖ ปี หวังจะฟังอันนี้ไง หวังจะฟังธรรมอันนี้ แต่เพราะว่าทำกันเกิน ทำกันเข้มมาก เป็นอรรถกถาโยค ทรมานตนอยู่มันไม่เป็นไปได้ ถึงหันกลับมาชมฉิมมาปฏิปทา

แต่เพราะพระอัญญาโกณฑัญญะเห็นว่าพระพุทธเจ้าย้อนกลับมา ก็เลยสละทิ้งไม่ยอมฟังหนีออกมาไม่ยอมฟัง แต่พระพุทธเจ้ามาเทศน์ มาโปรด มาสอนนะ พระอัญญาโกณฑัญญะยอมฟัง รับฟังตามความเป็นจริง ถึงเป็นพระสงฆ์องค์แรกของโลกไป ถึงมีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราถึงว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์คืออะไร? คือสิ่งที่เราแสวงหา แสวงหามาเพื่ออะไร? เพื่อกำจัดทุกข์ กำจัดทุกข์ในหัวใจเรา แต่ถ้ายังไม่ถึงกำจัดทุกข์เราก็กินเป็นที่พึ่งของใจ ใจมีที่พึ่ง ใจมีเพื่อนเป็นเพื่อน ๒ เพื่อนคือพุทโธ

นึกถึงพุทโธพระพุทธเจ้าอยู่กับเราในหัวใจ นึกถึงขัมโม ธรรมนั้นจะสถิตที่ใจ ถึงจะเป็นการนึกเอาที่เป็นที่พึ่งได้ สังฆ เห็นไหม พระสงฆ์ที่บวชอยู่ปัจจุบันนี้เป็นสมมุติสงฆ์ เป็นจริงตามสภาวะตามความเป็นจริง เพราะบวชจากจุดตรรกธรรม ญัตติ ๔ ครั้งขึ้นมา ถึงเป็นพระสงฆ์

พระสงฆ์นี้เป็นสมมุติใจ พระสงฆ์นี้เป็นสมมุติ แล้วมาปฏิบัติธรรมแบบพระอัญญาโกณฑัญญะ เข้าถึงธรรมอันนั้นถึงว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

พระสงฆ์คือหมายถึงพระอริยสงฆ์ สงฆ์ที่เราเห็นกันอยู่ก็คือสงฆ์ที่สมมุติใจ สมมุติตาม วินัย ตามพิธีกรรมให้เป็นสมมุติสงฆ์ จริงตามนั้นหมด เพราะสมมุติคือบัญญัติของพระพุทธเจ้า เป็นพระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ แล้วบวชพระออกมา แล้วพระถึงแสวงหาธรรมอันนั้นใจ ธรรมอัน นั้นถึงไม่เสื่อม ธรรมที่ว่าไม่เคยเสื่อมเลย พระพุทธเจ้าตรัสรู้อंकที่ ๔ ในกัปนี้ พระศรีอริย เมตไตรยก็จะมาตรัสรู้เป็นองค์ต่อไป ธรรมอันนั้นถึงมีอยู่ถึงไม่มีวันเสื่อม

ศาสนานี้ประเสริฐและมั่นคงมาก แต่ด้วยบุคคลเสื่อมได้ เช่นพระที่ปฏิบัติไม่ถึง ปฏิบัติไม่ เข้าถึงธรรมใจ ก็เป็นสมมุติสงฆ์ตลอดไป แต่ถ้าปฏิบัติเข้าถึงธรรม ธรรมอันนั้นเป็นอริยสงฆ์ ขึ้นมา นั่นคือสงฆ์ที่เราปรารถนาให้เป็นที่พึ่งในหัวใจเราใจ เราอยากหาสงฆ์ อยากหาอย่างนั้น เป็นที่พึ่งของใจเรา ถ้าใจเราเข้าถึงตรงนั้น ใจเราก็เป็นอริยสงฆ์ พ้นจาก.. กำจัดทุกข์ได้เป็นส่วนๆ ขึ้นไป จนหมดจากทุกข์นั้นได้ใจ เพราะต้องปฏิบัติให้เข้าถึงตรงนั้น ถ้าเข้าถึงตรงนั้น เพราะ ธรรมะของพระพุทธเจ้า เห็นใหม่ แต่ถ้าเข้าไม่ถึง เข้าถึงกิริยาของธรรมก่อน

สุดมยปัญญาคือการจำมา พยายามเข้าหาตัวนี้ใจ พยายามเดินตามธรรมเข้าไป เดินตาม รอยโค เพื่อจะเข้าถึงตัวโค ตามรอยโค เห็นใหม่ ตามรอยโคเข้าไป นี้ที่เราทำกันอยู่ เราเวียน เทียนอยู่นี้เราก็นึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เหมือนกัน มันสำคัญอย่างนี้ สำคัญที่ว่าถ้าเรา ทำจริงเราก็ได้จริงใจ ถึงว่าเราคิดถึงแต่ว่าศาสนานี้แก่นอยู่ที่ไหน? ศาสนาพุทธสอนอะไรกัน ศาสนาพุทธยืนมาสองพันห้าร้อยกว่าปีนี่เอาอะไรเป็นพื้นฐาน ผู้คนเข้ามาในศาสนานี้ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ๆ แล้วเห็นนิมิต นก กาต่างๆ บินมาถึงพระพุทธเจ้า ตกลงถึงพระพุทธเจ้า กลายเป็นสีขาวหมด

นี่ก็เหมือนกัน ผู้ที่บวช ผู้ที่เข้ามาในศาสนา ผู้ที่ถือศาสนา ผู้ที่อยากพึ่งในศาสนาก็เข้ามา จากความเห็นต่างๆ พอเข้ามาแล้วก็ถึงต้องมิกฐระเบียบ คือธรรมและวินัยนี้เป็นที่บังคับเราเข้าไป ใจ แต่เรายังเข้าไม่ถึงเราก็ต้องเอาสิ่งนั้นบังคับใจเราก่อน เพราะศาสนาพุทธมีอะไรประเสริฐล่ะ? ศาสนาพุทธ เราเป็นพุทธศาสนิกชน เรามีอะไรเป็นที่พึ่งล่ะ? เวลาทุกข์เราก็บ่นร้อนกันว่าทุกข์ เห็นใหม่ แต่เวลาจะพึ่งกันก็ว่าสิ่งนั้นก็พึ่งไม่ได้ สิ่งนี้ก็พึ่งไม่ได้ ไม่มีสิ่งใดพึ่งได้เลย เพราะเราไม่ มั่นใจ เราไม่เชื่อมั่นในความเป็นจริง คือว่ารัตนตรัยเป็นแก้วสารพัดนึกใจ

แคว่สารพัดนิกเราเชื่อธรรมใช้ใหม่? เราก็ปฏิบัติศีล เราอยู่ในศีลในธรรม จะทำให้เรา
ประหยัดในการใช้จ่าย ความฟุ่มเฟือยเราไม่มี มัชยัสถ์ ใช้ชีวิตตามความเหมาะสมของชาวพุทธ
ใจ มีศีล มีธรรม อยู่ในวัตรปฏิบัติ เห็นใหม่ นี่เราพูดว่าเราเป็นชาวพุทธ แต่การปฏิบัติเราไปอีก
เรื่องหนึ่ง แล้วเราก็อำนาจศาสนาไม่ให้ผลกับพวกเราใจ นี่ถึงว่าแคว่สารพัดนิก นิก นิกแล้วต้องทำให้
ได้จริงด้วย นิกเอาลอยๆ มันก็ได้มาลอยๆ นิกขึ้นมาก่อนว่าอยากจะทำคือศรัทธา

ศรัทธาที่มา นี่ศรัทธา ศรัทธาคือความคิดอยากมา ตัวนี้ตัวชักนำ เห็นใหม่ ศรัทธา ศรัทธาใน
อะไร? ศรัทธาเพราะมีเป้าหมายเชื่อมั่นในพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ มีจริง สวรรค์ก็มีจริง
นรกก็มีจริง เทียบเข้ามาที่ทุกข์กับสุขในหัวใจเรา ถ้าทุกข์อันนี้มีจริง แน่นนอนเวลาทุกข์ทุกคนจะ
ร้องไห้ เวลาดีใจสุขขนาดไหน? นั่นนะทุกข์ สุขมี นรก สวรรค์ก็มี จากนั้นนะ สวรรค์ในอก นรก
ในใจ ขณะปัจจุบันนี้ ถ้าเราทำใจให้เราอยู่กับสุขหมด นี่สวรรค์ตลอด

ไปก็ไปสวรรค์ ไปสวรรค์แน่นอน เพราะคนเราเกิดมาต้องตายทั้งหมด แล้วตายแบบมีที่
พึ่ง กับตายแบบแว้งกว้างมันต่างกันไหม? พระธรรมสำคัญขนาดนั้น ถึงว่าเรามาเวียนเทียนถึงจะ
ได้บุญไป พระธรรมๆ นี่ว่าพระธรรม พระธรรม ศีล สมาธิก็พระธรรม ศีล สมาธิ ปัญญา เห็น
ใหม่ ชุติคุณวัตรก็เป็นธรรม ธรรมคือคำสั่งสอนใจ ศาสนธรรมใจ นี่ศาสนธรรมข้างนอก แล้ว
ปฏิบัติตามศาสนธรรมเข้าไป ไปถึงเนื้อของธรรม

เนื้อของธรรม ฟังสิ! เนื้อของธรรมอยู่ที่ใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อน แล้ว
ก็พระอัญญาโกณฑัญญะรู้ต่อไป นี่ตามมาๆ เนื้อของธรรมมันเข้าไปอยู่ในใจ ซึมเข้าไปในใจ จน
ความคิดตามใจตัวเอง ไม่สามารถหลุดขึ้นมาจากใจเราได้ ฟังสิ ความคิดที่ตามใจที่แสวงหา ไม่
สามารถหลุดได้เพราะธรรมยึดไว้หมด คองใจนี่จนเป็นธรรมทั้งแท่ง เห็นใหม่ นี่ธรรมแท้ๆ เป็น
อย่างนี้ใจ ธรรมแท้ๆ คือใจทั้งดวงนั้นเป็นธรรม ไม่ใช่ธรรมที่ว่าป็นกิริยาของธรรมที่เราแสวงหา
กันเข้าไป แต่ในเมื่อเป้าหมาย ศาสนาพุทธสูงขนาดนั้น

นี่พูดถึงว่าธรรมประเสริฐใจ ถึงชี้ให้ดูว่าธรรมประเสริฐ เราถึงต้องเคารพธรรมใจ นี่
เคารพพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ ในเมื่อประเสริฐขนาดนั้น เราเข้าไม่ถึงจนสุดเอื้อม สุดมือ
เรา เห็นใหม่ เราเคารพไปก่อน เคารพไปก่อน แล้วเดินตามรอยไป ตามเงาไป ลักวันหนึ่ง การ
เกิดการตายครั้งหนึ่งจะเข้าไปถึงตรงนั้น แล้วก็ไม่มีเกิดการเกิดและการตายอีก มรรค ผล นิพพาน
สวรรค์ นรกมีอยู่ตามความเป็นจริง แต่พวกเราตาบอดทั้งหมด เราถึงเข้าไม่ถึงตามความเป็นจริง

ถ้าเราเปิดตา เชื่อตั้งแต่ตอนนี้ะ เปิดตา มีเป้าหมายแล้วเดินตามเข้าไป ถึงมาเวียนเทียนกันไง ถึงว่ามาระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แม้แต่เชื่อจิตใจหนึ่ง เราก็ยังเป็นบุญกุศลสำหรับเราจะเกิดดีเกิดชั่วไปข้างหน้าไง ถึงว่าสำคัญมาก เพราะวันนี้เป็นวันที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประกาศธรรม เทวดาแซ่ซ้องสรรเสริญนะ คือจิตใจเพราะมีตำรับ ตำรา มีถนนให้เดิน มีตำราให้เดิน ก่อนนั้นมาไม่มี เหมือนกับที่มันแล้งๆไม่มีน้ำ แล้วพระพุทธเจ้าขุดบ่อไว้บ่อหนึ่งให้คนดื่มน้ำกินเองตามแต่ใครจะปรารถนา แล้วเราก็หิวน้ำกันเต็มที เราจะดื่มน้ำหรือไม่ดื่มน้ำต้องถามตัวเอง เราจะเชื่อหรือไม่เชื่อ เราจะปักใจในความมุ่งมั่นทำความดีของเรา เราจะทำหรือไม่ทำ ถามตัวเองๆ นี่ถ้าถามตัวเองแล้ว อันนั้นถึงจะเป็นประโยชน์กับเรา

ถึงบอกว่าการเวียนเทียนถึงได้บุญไง ได้บุญมากๆ เพราะว่าเอากายมา เอาหัวใจมา เอามาฟังกันเพื่อให้เข้าไปชำระให้เห็นช่องทางในการดำเนินของเราไป ไม่มีติดขัด ไม่มีเร่าร้อน มีที่ให้เราได้เกาะเกี่ยวไป ฉะนั้น ถึงว่าเดี๋ยวจะพาเวียนเทียนนะ รอบแรกให้คิดถึงพุทธโฆ พุทธโฆ รอบแรกอย่าเล่นกัน เล่นกันไปเล่นที่บ้านก็ได้ แต่ถึงตอนนี้ให้นึกถึงพุทธโฆ ตั้งใจ ตั้งใจเจตนาเท่าไร บุญเข้าถึงใจมากเท่านั้น ทำสักแต่ว่าทำเล่นๆ ก็ได้บุญเล่นๆ ใจ ได้บุญพลาสติกไป ได้บุญที่เข้าไม่ถึงใจ ใจเป็นนามธรรม ต้องอาศัยเนื้อที่เป็นนามธรรมเข้าถึงหัวใจ

ทำเล่นๆ แต่เวลาจะเอาจะเอาผลไง ถึงให้ตั้งใจ ตั้งใจกำหนดพุทธโฆ พุทธโฆไป นึกพุทธโฆไปรอบแรก รอบที่ ๒ นึกถึงธัมโม ธัมโม ธรรมที่พระพุทธเจ้าเทศนาว่าการณ์นี้เป็นวันแรก นึกถึงสังโฆ สังโฆ คิดถึงพระอรหันต์ ไม่ใช่คิดถึงสมมุติสงฆ์ที่เราพูดกันอยู่อย่างนี้หรือ ศาสนาถึงไม่เสื่อม ถึงเป็นที่พึ่งจริงของเราชาวพุทธไง เป็นที่พึ่งได้จริง เป็นที่อาศัยได้จริง เป็นแสงธรรมเป็นดวงตาของโลก เป็นแสงสว่างของโลกได้จริง เราถึงหวังพึ่ง เราถึงระลึกถึงตรงนั้น เราไม่ถึงเราก็ระลึกเอา ระลึกให้ถึงก่อน

ฉะนั้น พุคเท่านี้ก่อน แล้วจะพาทำวัตรก่อน